

Praeludiën

P.C. Boutens

bron

P.C. Boutens, *Praeludiën*. Maison Blok, Den Haag 1902

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/bout005prae01_01/colofon.php

© 2011 dbnl

The logo for the Dutch Bibliography (dbnl) consists of the lowercase letters 'dbnl' in a blue, sans-serif font. The letter 'd' is stylized with a small hook at the top.

[De zon is tusschen de wolken zoo zilver]

DE ZON is tusschen de wolken zoo zilver;
Van voorjaarsregen hangt zwaar mijn hart:
In neigende kelk gaat stadigstil vervlieten van droppen als vloeibre smart.

In 't hel meer van de zilverdoorschenen
Geurendoorvochte, trillende lucht
Regendauwdroppen als eigen weenen,
Hemelkoel en hartebevrucht.

Zacht met ons mede de mindrende mijlen
Leidt ons der waatren vochtschallende zang;
Donkere schrik gaan vogels van zeilen
Over ons hoofden in ruischenden gang.

Vogelen kwettren hun blijde krakeelen;
Ver in de diepten der bottende boomen
Bouwt zich de Morgen verlichte prieelen,
Lokkend en noodend als opene droomen...

Hart, van de vallende, volle, zware
Droppen die weenen één voor één,
Moet gij den schoonste' in uw krimpde blâren
Redden, tot nacht en gij zijt alleen.

Dat in een kus der mane bevroren
U blijve juweel van lente en jeugd,
Voor komende kroon vreugde verkoren,
Kristalgevangen, levendoorvleugd.

[Neem mijn hand en waak, kind]

NEEM MIJN HAND en waak, kind, en laat ons samen gaan,
Nu de Nacht haar late taak spint naast stervensbleeke Maan,
Nu de duisternissen ebben van lage landen,
Nu de dichte nachtewebben verflarden langs de luchtewanden.

Dag gaat dageraden: de Schemer schut het vochte licht
In verlaten nachtepaden door hoge deuren dicht,
Eer langs vlakgespreide lichtzeeweiden uit sluizen open
In de gulden wijlen van zijn zeilen het zonneschip zal lopen.

Een zonnigen zondag
Voor spiegel van gedachten klaar
Vlocht mijn Ziel het zonrag
Van levend haar,
Toen in lichten boomgaard
Uw Ziel voor venstren stond en keek
Als in groenen droomgaard
Beeld vreemd en bleek.

Eer de Dag zal rijden door zegepoort der hemelen,
Eer op luchtetoppen weiden de kudden zijner rosse kemelen,
Eer in puren diamantwijn de sterrepaarlen smelten,
Eer oplaait de roode brandschijn uit donkergloënde belten,

Moeten hoog aan luchtespiegel, twee koele zwanelijven
Op weken vijfverwiegel, ons blijde zielen drijven,
Waar in vroege wake de eerste rozen blaken
aan hoogste toppen van den dageboom,
Waar de zon het eerst is, waar het licht
het teêrst is aan de randen van den aetherstroom.

Dieper nog uw oogen
Dan de hemelwel,
In klaarheid onbewogen
Als nachtgras groeit langs avonddel, -
Schooner dan de Nacht,
Die in pronk van sterren bleek
Aan hemeldiepe beek
Den jongen Morgen wacht.

Wijl heerscht de welbeminde Dagmorgen goudgetrest,
Zal de wind ons vinden in luchtgebouwde nest
Tusschen warmdoortinte wazen waar licht uit kolk op kolk beeft,
Wiegend in de gulden mazen die zon van wolk tot wolk weeft.

Diep te zien door wolkekloven langs grond van aardgezicht
Trekken over groene hoven kolonnen schaûw en licht,
Over al de heerlijkheden der bleeke steden,
    waar het leven moordt den stillen dag,
Over diepe spiegelzalen der opale zee, waar de zonstraal breekt in trillend rag.

Zoals een terzijstaat
En kijkt uit het leven in donkerheid,
Luisterend stil als voorbijgaat
Stappen van Dood en Tijd,
Zoo keken wij uit levensduister
Uit gelukverdwaasd, -
Gingen niet voor ons oogen verbaasd
De hemelen open in luister?

Als Middag uitgebroken het aarddal overvloedt
En zijn effen golven strooken langs rotsbazalten voet,
Waar in lichtgestolde muren het hemelsch huis op hoog gazon staat,
Waar de Dag de middaguren op gouden gong der zon slaat,

Zullen wij de stilte plengen, o bodemdiep in lichtepoel,
Waar zon en schaduw mengen als wijn en water koel,
Waar door boomehуiven blonde stralen
    schuiven te drinken van der bloemen meê,
Die in schelpeblâren d' uchtenddauw
    bewaren als paarlen frisch in warmtezee.

Dagbloemen lichtgespreide,
Maandperken als bloemshoven,
Oogsten van getijden,
Der jaren wijde hoven
Zullen bloeien en verwelken,
Maar wij bloesemsneeuwig
In den herfst der dorre kelken
Tieren, jong en eeuwig.

Als Avonds teêrdoorzichte handen den dagewijngaard lezen,
Al de trossen die nog branden in schemerloof van vreezen,
Vult de zwaargouden bokalen aan Westerspers met wijn
En ze draagt ter opperzale tot Nachts geheim festijn,

Zal 'k uw oogen, dagonthulde, zich vullen zien met dieper gloed
Als bleeke dagmaan gulden uittreedt in sterrenstoet,
Zien het duister nissen om geheimenisse van saffieren zielevlam,
Diep in nachtekoren helle bloem te gloren, licht op levendluchten stam.

[De landen liggen zaligwit]

DE LANDEN liggen zaligwit
In voorjaarssneeuw en voorjaarszon
Te luisteren naar wat de stilte bidt,
Vandat de dag begon.

Al wat ik gisteren heb liefgehad
En morgen moet beminnen,
Al teêrste troosten mijner droeve zinnen,
Treedt mij niet tegen op dit helle pad.

Want vandaag bemin ik alleen
De sneeuw zoo blank, zoo stervensblij,
Gunt dezen dag aan haar en mij;
Want vóór den nacht is zij dood en heen, -

O, treedt niet tusschen
Sneeuw en zon,
Dat gij niet met de sneeuw vergaat
In den lustvloed van die gulden bron,
En morgen me eenzaam laat
Zonder één ding te minnen of te kussen.

[O zon, leer mij uw kussen]

O ZON, leer mij uw kussen,
Die Schoonheid viert en doodt:
Eén koele brand van leven tusschen
Morgen- en avondrood.

[De lichte maan wandelt alleen]

DE LICHTE MAAN wandelt alleen
Boven de versch gevallen sneeuw: -
Felle, snikkende smarteschreeuw
Gesmoord in hel gewezen.

Liefde tot kou verschilferd
Daalt haar goudlicht doodverzilverd,
Gulden zaad bleekvervroren
In de sneeuwvoren.

De sneeuw ligt als haar afgeworpen
Mantel over de aardedorpen....
O lichte ziel, maar naakt en bevend,
Die alles gevend
Gestegen zijt zoo licht, zoo licht
Boven der menschen gezicht.

O God, te zien zijn weggegeven
Koud verstorven, doode leven,
En niet met laatst en grootst erbarmen
Het kunnen warmen....

Moeten dan al zielekelken
Vallen en welken? -
Of moet ziel zelf donker verschroeien,
Een boom in brand van eigen bloeien?

[Altijd moogt ge schoon zijn]

ALTIJD moogt ge schoon zijn
Van nu en eeuwig:
Schoon zal schoonheids loon zijn
Van nu en eeuwig.

Gulden mist uit 't dal òp
In lichten dag, -
Droomende kristaldrop
In manerag.

Wilde windewolk te drijven
Nachtverzilverd, dagverguld,
Schoon in levens teêr bedrijven,
Schoon en onvervuld
In doods geduld.

Al Gods komende getijden
Wachten u met schoonheid:
In aetherischer verblijden
Immer lichter kroon beidt.

Zoals nacht en dagen
Bloeien uit elkander,
Kelken licht die donkre dragen,
Om den ander,

Stijgt in eeuwigjong verdwazen,
Bloem die immer blanker beurten bot,
Door haar dood-en-levensfazen
Ziel tot God.

[O kom niet nader, nader]

'O KOM niet nader, nader
Den onafzienbren sneeuwen
Afstand der ledige eeuwen,
Laat me, u niet te verraden,
Zielschitternaakte bader,
Daar is geen drift te waden,
Waag u niet nader, nader....

Ik was die vaste ster die doofde,
Tijden, tijden geleden
In nacht vervloeiide, -
En dit fijn uitgebeden
Lichtlied om uw oogdonkren hoofde
Het zijn de laatvermoeide
Traagslepende glansschreden
Langs uiterste jaartreden
Van wegbezinkend lichtverleden....

Maar o blijf op uw aarde
In bloei van roerloosheid nog even
Dit korte lichtgetij,
O te laat openbaarde,
Grenzend de duisternis
Met uw kernblank ontstoken leven
In de matgouden nis
Van dit vreemd licht dat was van mij.'

[Haar hart is een Kind van den Dag]

HAAR HART is een Kind van den Dag,
Dat is uitgehuwd aan den Nacht
Met een uitzet van verbleekte vreugd
En een bruidschat van herdenken.

O een lied, één sprank, dat lach
Als licht in haar oogen bracht,
Dat zij zie haar volknoppende jeugd
En zooveel vreugde te schenken.

Eén trillende zielelach
Als nachtegaleslag
Kan slaan in dorre deugd
Felle fontein van vreugd,
En kloeken haar armen met blijde kracht,
Haar borsten met leven drenken....

Stil, laat haar onder Gods gezag,
In den schijn van wat door God wordt bemind,
Haar oogen naar verre-kustsmaragd
Waar engelen wenken, -
Een Kind.

[Nu moet ge wel beminnen willen]

‘NU MOET GE wel beminnen willen,
Omdat ge toch beminnen moet,
En met klare oogen zinnen willen
Hoe roode leven schoonst verbloedt,
En liefdes edik winnen willen
Tot droeven dorst van eigen gloed:

‘Die nimmermeer zult mogen wezen
Onwondbaarverre lichte maan,
In lijdens nachten hooggerezen
Langs eenzaam koele hemelbaan,
Nu de oude wonden noô genezen
In warmer stralen opengaan.

Van minnen diep lag aarde dronken
In dal van lauwen Meienacht,
Wijd meer van sterren klaar doorblonken
Onder de tinnen van uw wacht,
En in dien spiegelgaard gezonken
Uw beeld in vochtverpuurde pracht.

‘Uw oogen willoos neêrgetogen
Door weeldepijn van wondren lust,
Zaagt gij het spiegelteêr bewogen
Beeld uwer Schoonheid Onbewust,
En zijt uit hooge sfeer gebogen
En hebt den schoonen schijn gekust....

‘Uw zilvren mingespeende lippen
Hebben den effen vloed gegroefd,
En met in kus vereende tippen
Den zoeten alsem diep doorproefd,
En warme, lang ontwende druppen
Hebben uw oogschijn bedroefd....

‘Nu zult gij immer beiden moeten
Een aardsche Kind aan Liefdes zoom,
En met roerloosgewijde voeten
U spieglen in den klaren stroom,
En lust met lachend lijden boeten,
Met pijn van waken zoeten droom:

‘Een witte bloem die gloedbedronken
Zich in de gouden zon verroodt,
En heel den dag zoo, bloeddoorblonken,
Het geurewelmend hart ontbloot,
En in den avondvloed gezonken
Weêr bleek verteedert in den dood.’

[In hooge bergestilte]

IN HOOGE BERGESTILTE
Praten de jonge blijde beken
Door lichte lomtermildte
Uit koele keel van steile krekken.

Iedere kloof heeft eigen
Water met eigen stem;
Het water daalt, de stemmen stijgen:
Woorden die vloeien zonder klem.

Soms heldert één toon door 't egale fluistren:
Eén bloem, die geurt te blozen

In tuil van reukelooze, -
Al beken luistren.

Zoo is het, dat een ziel in nacht hoort
Ziel fluisteren voorbij;
Onder veel donkervluchtig woordgevele
Wisslen zij klaar heur gulden wachtwoord.

Want beken al ontmoeten
Elkaër in 't diepe dal;
De vreugdbegeerte naar wat komen zal
Trilt door elks blijonstuimig moeten.

Na wilder kussen vol verzaden,
Waar beddingen tot peinzen zich verdiepen,
Zal uit de rustbevruchte zaden, -
Herinneringen, die lang sliepen,
Aan koele lippen die elkander riepen, -
Rijzen blankbloeiende genade
Van bloem en bladen,
En met haar glanzewiegelplekken
Den spiegel dekken.

Als zielen twee, wier hopen lang verjaarde,
Die werelds wisselschijn verblindde,
In 't stille licht van goddelijke gaarde
Elkaër hervinden:
Heur liefde houdt het teër aroom
Van langgeleden aardschen droom,
Den geur van ouden wijn dien men als jong man klaarde.

[Uren laat en later]

UREN LAAT EN LATER
Streken al heur lichte wimpelen
Aan donkre hemelreede;
In nachtstaal water
Slijpt manestraal de riemerimpelen
Tot zilverfijne sneden.

Wij midden in 't hart der
Sterrendubble, spiegelbare
Nacht te zweven:
In helzwart zwarter
Raadselstippen niet te klaren
Tusschen dood en leven.

Ver in nevenwereld
Uit hun overbergschen krater
Bliksems schampen;
Even puinversterrelt
Nachtwand in dat lichtgeklater
Aan der kimmen klampen....

Heb ik niet uw oogen
En al Gods andre vaste sterren
Eeuwig en bij me?
Wat dan ontcijfren pogen
Bij schijn zoo wankel en zoo verre
Die licht te zwijmen?

Kan onderwijlen
Niet ieder oogenblik
Over de helling
Wind ons beijlen,
Doods enkele oogenschrik
In plotse zwellling?

Ja, indien viel nu
In opperst onweëren
Gods waarheid te breken,
Wat bleef, o ziel, u
Dan in verschrikte veëren
Oogen verstecken?

Ach, het is al om 't even;
Zoo licht, zoo heilig
Drijft over nachtwater
Ons innigst leven, -
En dood lijkt diep en veilig
Nu of later.

Maar o tusschen dood en leven
In nachts diepen tooverzang
Naar liefst behoeven
Klaar te verzweven
Zonder den overgang
Bitter te proeven!

[O land van bergen, in wat drang]

O LAND VAN BERGEN, in wat drang naar vreugde
Mijn wilde stroom door uw valleien snelde:
Een diepstil water dat in 't Noorden welde,
Wien maar vanver zijn sneeuwen oorsprong heugde.

Daar werd ik heel van de aard, en uit mezelfen
Waakte ik als uit een droom, een veelvereeuwden,
Toen bruisend barstte en wit in schuim versneeuwde
Spiegel gewoon den hemel te weêrwelven.

Door 't koele dal onder den hemel boven
Als klaarblauw moederoog in zijn gerustheid
Danste een blij kind naar bruisende onbewustheid,
Tevreê God achter bergen te gelooven.

Groen leven uit vulkaangeploegde voren,
Vol bloemen nieuw, echo's triangeltingen,
Droeg hoog de onnaakbaarheid der bergeklingen
Waar sneeuwziel lag in middagzon te gloren.

En als met d'avond wonderdiep zich kolkte
In rust van 't bergmeer 't wild ondiep gewemel,
En in de straling van den oopner hemel
De vaste bergen diafaan verwolkten,

Dan leefde op aard weêr de oude sprook van leven,
Van iedren aardedag op aard begonnen,
En bij de sterontstoken horizonnen
Avondlijk als gebed tot God geheven.

O, 't werd mij droef als dood toen zwenkend zakte
In neevlenkim der bergen steile wanding,
En blauw verkromp hun kamgeolfde branding
Ebbend van strand der eindelooze vlakke.

'k Groette: Gelukkig zij wier zonedagen,
Gangen van eindig- naar oneindigheden,
Uit 't dal onmerkbaar doen ten hemel treden
En weêr gestaâg terug naar de aarde dragen....

Maar toen de stroom verbreed voorgoed bedaarde,
Onder de praling, Holland, uwer luchten
De laatste effnende wieling vergeruchtte, -
Wonderverdiepte vrede waar 'k toe klaarde!

'k Zag, Holland, u in inniger verwantschap
Met al de heemlen, die u alzjds dekken,
Uw wijde waatren die hen eeuwig trekken.
Op effen kim wordt heel de hemel landschap.

Mijn eigen groen dal waarom dagen bouwen
Hun eeuwig wisselende wolketoppen,
Dauwbergen die vervlieten en verdruppen,
Tot zon en maan uit lichtspelonken schouwen.

Leven van schoonheid om nieuw schoon vergeten:
Licht schemer zaligend, schemer die licht wijdt,
Eén uur, - een eeuwigheid, - al levens lichttijd
In zuiver spieglen u zijn eigen weten!

[Uw oogen waren er niet]

UW OOGEN waren er niet,
Uw stem was zoo ver, zoo ver,
Het was een avond zonder lied,
Nacht zonder ster.

De stilte was zoo diep, zoo groot,
Boven en onder en overal,
Dat iedere windeval
Moest brengen dood.

Mijn ziel was als een bloem naar u
Grootopen,
Weerloos als doodschaduw
Ze had beslopen....

Hoe heb ik wreed verstaan
In één stil even
De pijn van te vergaan
Uit dit schoon leven.

[De zon heeft alles goedge maakt]

DE ZON heeft alles goedge maakt:
De lange donkre regendag
En al zijn leed ligt met één slag,
Eén straal in 't hart geraakt.

'k Dacht niet het oog des daags zoo diep
Achter de wolken, dat er sliep
In donkerlaag omhangen aardvertrekken
Glorie zoo hoog te wekken.

Goud- en witverklaarde
Regenwolken
Stralen tusschen zon en aarde
Als guldenbespraakte tolken
Tusschen de vreugden van twee zaalge volken.

De hooge hemelen neigen
Diep in vochtverheerlijkte aardegronden,
In zaligheid gaat aarde stijgen:
Haar bloei berankt de kimmeronden
En maakt zich hemel eigen....

O God, wiens licht ik voel toekomend,
Zonne verblindend nog in neevlen loomend, -
Een zoele zomersmart, -
Zult Gij eens zóo aan dit maar donkre leven
Uw late, alzeegnende lichtwijding geven,
Dat het mag klimmen aan Uw hart?

Zullen wij zoo tot U omhoog eens dragen
Het minste kleinood onzer aardsche dagen,
Dat niets verloren is,
Dat het in d'ommeschijn Uwer genade
Van tijdelijk tot eeuwig zich gestade
In reiner gloriënis

Dan nu dees wereld straalt, die lichtdoorzongen
Tot één geheel,
Hemel en aarde van elkaër doordrongen,
Eén puur juweel,

Een gave vreugd is die Uw gouden handen
Tasten en wegen,
Een stille lust, waarheen Uw hooggenegen
Oogen hun liefde branden?

[Nimmer, nimmermeer en]

NIMMER, nimmermeer en
Kunt gij mij ontgaan.
Heb elk oogenblik begeeren:
Wees die witte zwaan, -
Blanke baan
Lig ik voor u, lange laan
Ververspiegelende watertochten
Naar mysterieuze schaduwbochten.

Alles wat gij wezen moogt
Heeft één ding waarnaar het toogt;...
Wees dan wereldweg, - o
Altijd vind ik wel dat woord

In zijn schoonheid nooit gehoord,
Dat u lokt, zijn schooner echo,
Vanwaar ge in onvindbaarheid
Schuilemeit.

Eeuwig, eeuwigdoor
Duur' die onvermoeide jacht;
Telkens achter, telkens voor
Kruist mijn zilveren uw gulden voor
Diep in 't donkre braakland van de Nacht, -
En de sterreschijn
Dien gij volgt om mij te ontwijken,
Zal ik blijken
Zelf te zijn.

Zoo lokt God een ziel
Met Zijn bloemen en Zijn zon,
Liefdes zuiver eeuwigmild profiel
Aan den horizon,
Tot zij zit en zegt:
Al wat Gij mij zendt en doet
Heb ik bij mij weggelegd,
't Is al schoon en goed,

't Is al goed en schoon,
Maar toch eisch ik beter loon;
Want al 't goud dat 'k uit Uw dagen delf,
Kan mij
Maar vermeêren
't Wreed begeeren;
Neem mijn leven van mij -
Of kom zelf.

[O, elken dag beginnen]

O, ELKEN DAG beginnen
Dit broze bezinnen
Als hartdoorgloedenden wijn, -
Iederen nacht vergeten
Dit vorstlijk weten,
Dat gij zijt mijn.

Door diepe droomedalen
Eenzamen nacht verdwalen
Als arm man zonder wijk, -
In morgenpaleizen
Den dag zien rijzen
Over eigen wonderrijk.

Met avond sterven,
Een Koning zonder erven,
In koelen nachtedood gebed, -
Met morgen rijden
In feesttocht van verblijden
Ter kroning naar uw lichtdoorvlagde stad.

Uit iedren nacht herboren,
Tot iedren dag verkoren,
Een godgeroepen kind zoo vroom,
Dat met diepopgetogen
Jongheilige oogen
Mag opgaan tot steeds nieuwen dagedroom.

[Ik denk aldoor aan rozen]

IK DENK aldoor aan rozen,
Rozen wit en rood,
Tot al gepeinzen overblozen
Uw eigen voetjes warm en bloot.

Ik hoor den heelen dag als vogelenkelen,
Als fluiten ver, dat krimpt en zwelt,
Tot vlak bij huis uw lippen woordespen
En al geluid versmelt.

Ik zie aldoor als blanke sterren stralen
Door 't donkerzwarte middagblauw,
Totdat uw oogen naar mij dalen
Van boven d'avonddauw.

Van u kan maar bij deelen droomen
De lange dag die u verwacht;
En wonder blijft uw volle komen
Straks aan de hand der jonge nacht.

[Wat hangt ge, een angstig kind]

WAT HANGT GE, een angstig kind,
Lachweenend maar aan Schoonheids kleed,
En vleit haar biddend aan en heet
Haar Lieve-Leven-Welbeminde?

Daar drijft in uw oogen een wolk van vrees,
En de hemel spiegelt haar boven u,
Dat voor Gods volle blijdschap rees
Der eigen droefste ziel schaduw.

Zie, is Zij niet hoog en schoon genoeg
Om Leven te zijn en Dood u meteen?
En als ons leven haar kussen droeg,
Is dood niet harer kussen één?

Hoe kan dan in dier zegeningen rij
Ons vrees of droefheid zijn op aard
De laatste kus dien zij bewaart
Voor u en mij?

[Hoe werd tot licht diep in uw oogen]

HOE WERD TOT LICHT diep in uw oogen
Wat gisten nog geheim was?
De lichte mist is opgetogen,
In zon staat wat in rijm was.

Hoor van ziels bloesemstille toppen
Tot zondorklankte klaarheid
Langzaam ontblinken en verdroppen
Uw nieuw gevonden waarheid.

Uit lachen eenerlei en tranen
Wordt stilte die op God wacht:
Smarts donkere en Vreugds lichte lanen
Leiden tot waar één God lacht.

Wij stonden als twee verre vreemden,
In tranen één, in lach één,
Tusschen ons week de wijde beemde
Waardoor de volle dag scheen.

Zooals een straal der nog verborgen
Zonne de late ster vangt
En met zich oplost in den morgenluister
die kimmever blankt,

Verschoot voor één straal uit Gods oogen
De dag tot schellen schampschijn,
Eén hemelvenster wolkonttogen
Bleekte den gelen lampschijn.

Toen rees in heelend alvermogen
Over der scheiding smartwond
De spanning Zijner regenbogen
Van hart- tot diepsten hartgrond.

Daar hebben Leed en Vreugd gevonden
Hemelgebaanden uitgang,
Heur aardontwelde stroomen monden
Naar God in éenen bruidzang.

[Dat 'k u dit zingen kon]

DAT 'K U dit zingen kon
Zoo, zonder woorden, als ik 't heb gevoeld,
Als zuivre vloeiendgouden zon
In levend water koelt.

Tusschen bloemen en vruchten, kind,
Is geen keuze of scheiden:
De hemelzon en de luchtwind
Kweeken en minnen ze beide.

Al bloemen zijn eerlijk
Met haar open klinkende harten,
Maar ziel vindt bloem alleen begeerlijk
Die straks tot vrucht wil smarten.

En nimmer volvoedend genoten is
Vrucht die niet klaar blijft schijnen,
Schoon 't vruchtehart besloten is,
Der bloeme lijnen....

Eet dan de vrucht die voedt
Lichaam en geest,
Genoodigde op Gods feest,
Die ze zag en bevond ze goed, -

En gun de ziel haar deel,
Schoonheid en bloemen,
Dat zij mag roemen,
Haar roeping eël.

Want haar is niets gegeven
Dan dit bloeiend brood,
Dat geen ontbeert ten leven
En ieder eet ten dood.

[Nu trilt op oudbekende paden]

NU TRILT op oudbekende paden
IJl schaduwnet van schaarsche bladen
Over zonverlevendigd goud
Van blâren ros en dood en koud.
Teêr oversponnen met glansdraden
Hurkt 't jaar stil in de zon en oud.

Opeens vergeleed de dichte deken
Der witgewasschen wolkeweken;
Blauw straalt de zonnehemelring
Als waarheidfelle Erinnerung....
Waar mochten al die dagen steken
De vogelen met wie ik zing?

Naaktbruine Zomer wankel-schijndood
Rees uit zijn ondiep, geel-karmijnrood
Bladerenbed in killen kuil,
Rillevend voor een korten ruil,
En gaërt uit eikeloof en wijnloot
Zijn eigen dorren doodentuil.

Zijn wang is bleek, zijn gang al loomer.
Hoe lijkt hij nog op jongen zomer,
Die was de wildste van ons drie
In uitgelaten fantasie,
Almachtige oogenrijke droomer
Van immer stouter utopie.

Hij wenkt, zie, in stilernstig nooden;
Kom - hij is onze liefste doode:
Zijn verdre slaap zij ongestoord -
Al hebben wij niets dan een woord,
Het lichte medelij van goden;
Want onze droom duurt voort.

Zijn wij niet de eenig oovre bloemen
Waarin zijn stervende oogen roemen
Van heel de bontvervlogen vlucht,
Wij bloeiend in begin van vrucht? -
Hij wil zich vader hooren noemen
Nog eens, eer straks zijn zegen zucht.

Dit is de laatste, lichtste wijding
Over ons drie, de dag der scheiding,
Voor ons ten leven, hem ten dood.
Ons dreigt heur licht éen droefnis groot,
Maar onze durende verblijding
Blost nog zijn bleeke wangen rood.

Hier waar in groenbesloten schaduw
Uw enkel oogenlicht omstaadde u
En mij, tot ons ons wereld leek
Maar door uw zon bestreken streek,
Brak in der heemlen licht en baadde u
In zijn alverblindende beek.

Gods licht schijnt in van alle kanten.
Daar is niet veel op aard dat kanten
Kan sterk en schoon dat goudgeween;
Bloemen wit en oogen alleen
Vermogen 't soms als diamanten
Vlammen door vloed van kleurgen steen.

De dag rijpt tot één blond begrijpen.
Hoe krijgen we al de ruischendrijpe
Hemellichthalmen in de schuur,
Eer 't naderstappend schaduwuur
Zijn schemerscherpe zeis gaat slijpen,
Ze afmaait in nachts zwartlaaiend vuur?..

Stil, 'k zie in open, lachvergoude
Oogen de heemlen zich vervouden:
Een tweede wereld is 't gewin,
Verklaard tot voller schoonheid in
Die diepten die de wellen houden
Van onpeilbaar innigen zin.

Ik zie de wereld tot u worden
En u tot haar in eeuwger orde:
In ons en om ons 't zelfde licht,
Den dubbelschijn van uw gezicht....
O ieder blad dat viel en dorde,
Deed wel en waard zijn gulden plicht!

Uit hun brandpunt rijen de ringen,
Uw licht, in wijddeinende kringen
Rustig het zonlicht tegemoet,
Tot waar licht teêr in licht vervloedt
Als aan der kimmen eveningen
De waatren en luchten zee doet.

Gods licht kan nooit Gods licht verdonkren;
Die Hem vermoedt ziet sterren flonkren
Vlak naast de vloeievlammen zon:
't Zijn bloemen steelend naar één bron;
En nooit op verste reis verdronk er een
Straal die uit dat fel oog begon.

'k Zie als vlijm-teêr getrokken treden
Tot lichte laddren zich geleden
De breking van dien steilen straal,
Eên lichtgestijg, éen lichtgedaal:
Door aardschen schijn en donkerheden
Blijven het woorden van éen taal.

Zij sneeuwen uit hun hooge plaatsen
Tot waar ze in strakker spanning kaatsen
Uit zielen, zoo beroerd, ontbrand,
Luchters in 't onderwolksche land
Bij dag en nacht; want nooit verlaat ze
Blijdschap zoo licht, zoo hoogverwant.

Zie ver om ons heur zilvren zaamlen,
Al wereldarmen, naakten, schaamlen,
Lichtend nacht in als baak op baak:
Elk doet zijn onbewuste taak;
Al hun lichtzingen, hun lichtstaamlen,
Het is éenzelfde godenspraak.

Schoonheid ontvangen en ontstegen
Daalt immer weer in nieuwen regen,
Helleren hagel, goudner sneeuw;
Zij kent geen jaar, geen dag, geen eeuw,
En nimmer liet heur vlammezegen
Eén trouwe ziel donkere weêuw.

Nooit eenzaam hebben we aangebeden.
Uit volle landen, volle steden
Slaan lichteklokken overweêr
Bliksems van dit wolkloos onweêr:
In gloed dier wisseleeuwge zielhaardsteden
Vlot volk op volk langs levens veer. -

Wij keeren zwijgend de avondwegen.
Zomer is heen, een klaar ontstegen
Wolk, die zijn vollen zegen gaf,
Vlamkoren terend korl en kaf.
Ons waait de wind voor altijd tegen
Bloei van zijn onbekende graf.

En kalm zijn eigen lichtgraf gravend
Staat in den rood-en-roomen avond,
Hartedoorgloed, maar kernekoel
De lage zon, bereikbaar doel. -
Ons vindt winter veilig gehavend
In diepe baai van klaar gevoel.

[Hoe schijnt van avondstrand]

HOE SCHIJNT van avondstrand
Doods overkant
Lichter dan heel dit land van leven:
Zoo twee jonge oogen sterrestom
Zien klaargeheven,
Dood, uit uw schemer om.

Gij hebt in blind bestaan
Uw oud geheim verraên:
Geen kan meer in uw duisternis gelooven,
Nu ge die helle lampen stal,
Die heel de reis door schaduw dal
Niet zijn te dooven.

O ik dacht altijd wel
Menschelijk spiegelspel
Al de verschrikking van uw schijndiep duister:

Ons eigen oog ontvolkt
De vrees die u bevolkt,
Ons adem keert uit u in angstgefluister.

Mij is dit licht gezicht
Van licht tot lichter licht
Door ondiep donker onverstoord gebleven,
Voor al komenden tijd
O zoete zekerheid:
Daar is geen dood, maar enkel leven.

Voorgoed bij helder weêr
Van droefnis teêr
Aan overzij van zeeëruischend klagen,
Ligt nu verklaard doods donkre schijn
Als eng ravijn
Van zomernacht doorzichtig tusschen zomerdagen.

[Tusschen dag en nacht]

TUSSCHEN DAG EN NACHT

ziels altijde
trouw betrokken
avondwacht.

Komende' oogenblik

wisslen Dag en
Nacht hun wachtwoord
in beroerings
evenschrik.

Raggegazen net

staat ziel luisterwijdgespannen
uitgezet.....

Al voorbij: ter stond
neigde Nacht zich
in 't voorbijgaan
over Dags bleekbloeden
mond.

Sterreflikkervlijm
schiet onhoorbaarhoorbaar
door de
mazen Levens
fonkelschoon geheim.

[Die u wel van den hemel weet]

DIE U WEL van den hemel weet,
Maar grondlooser dan heemlen vindt
Hemel weërkaatst in aardegrond,
Al was de spiegel duister, leed,...

Nu klaar en zoo veel dieper won
Blijdschap en daarin weggeleid
In inn'ger tegenwoordigheid
Dan schijn van ster en maan en zon

Hemel en aard geluk-doorweld, -
Wat avond lang schemer-voorsprak
Rimplend langs aandachts zilvren vlak
Lichthuirving bevend God gespeld, -

Zal hier, Ziel, zijn uw slaap en rust
In koelen dauw van bloem en gras,
Een stille vogel aan zijn plas
In vleugelen bezit gerust,...

Tot als nieuw zangtij dageraadt,
Met nachtegaal en leeuwerik
Uw schoone droom in lichten schrik
Van zang de laaie wolken slaat

En juicht in eindeloos begin
Boven der menschen hoofden uit
Met wondervreemd, herkend geluid
De vreugd der aard den hemel in?

[Uit diepen maandenstillen droom]

UIT DIEPEN maandenstillen droom van u
Rees ik wakker één korte huivering,
En met slaapwarme voeten op den killen vloer
Keek ik uit vensteren en zag de maan
En de aard daaronder als een vreemdschoon land
Van bloeien en van zingen in den Meienacht. -

Ik wist u niet. Der nachtegalen schelle vreugd
Voelde ik wel echo van 't verstild geluk
Waarvan hart nog zijn roode-bloedlied joeg,
Spraaklooze wel van blijdschapsdrang om u,

Den droom waarop ik mij vergeefs bezon.
En ik was vol van u en wist het niet. -

Als een die vindt in diepste kaamren van den Slaap
De blinde deur die leidt uit 't droompaleis
Door echolooze gang naar 't huis des Doods,
En waagt geen stap vooruit in die vreemdkille woon,
En zint vergeefs terug naar d' afgebroken droom,
Zijn leven zoet waarvan hij niet bewust
De laatste lange teugen heeft geproefd, -
Zoo stond ik zinverdwaasd tusschen maannacht en u,
Als een slankijle schaduw die verkrimpt
Tusschen twee vlammen. Doodkoel was mijn hoofd,
En wonderwichtloos droeg 'k mijn ziel zoo zaligleêg
Als fijnkristallen vaas vol puur wit water:
Zoo licht waart gij in mij...

Toen sloeg de Tijd,
Een heesche wachthond op een ver erf, een
Der lange urnamen van den voornacht aan.
En van den hoogen hemel viel een vuren ster
Als donderlooze stralen bliksem in mij neêr,
En doofde niet, daalde tot om die helle kern
Plotsling in heldre leêgt' verkristallijnd
Diep in mij stondt gijzelf ten voeten uit.

En uit mijn oogevenstren brak uw felle schijn
Zoo diamanten, dat het nachtlucht vlood
Schuw voor u uit, en aan ontsterde lucht
De maan zelf hing een doffe roode lamp.
Als luidelooze lichtstorm bliest gij van mij uit.
En in dien witten herfst viel blad en bloem
Met doode vooglen op den glasdoorgloeiden grond...

Toen heb 'k mijn oogen om u dichtgeklemd
En heb mij ruggelings met u gestort
In donkren tegenstroom van diepen slaap
En meengen ongeziene dag en nacht
Dreef ik, een donker beeld om al uw licht,
En vind ons beiden nu hierheen gered
In 't eigen rijk van Droom, ons eerste thuis,
Dat zooveel dichter bij het land der goden is,
Dat ik in vreeslooze vertrouwlijkheid
U zien mag buiten mij en in mij weten
En - 't eenge wat ik ooit begeer - mijn eigen zijn
Aanschouwen in uw leven-eenend licht
Eén klaar geheel: een diepe zuivre roos.

[De dag staat als een maal bereid]

DE DAG staat als een maal bereid.
Ik proef in 't zuivre morgenlicht
Als een nog woordeloos gedicht
Uw naë afwezigheid.

De verten zijn al luw van u,
Waar zon de laatste neevlen reeft,
Gij zijt al in het windbegin
Dat door de teëre toppen beeft...

Breng mij mijn deel van 't koel gespeel
Dat tintelwater achter wilgen doet,
Van 't luchtazuur dat als blauw vuur
Door dichte linden gloedt.

[Hoe zullen ooit mijn oogen boeten]

HOE ZULLEN ooit mijn oogen boeten
Zonde van tranen vóór u geschreid
Al hoorde ik al dien tijd
Den zilverregen uwer naderende voeten?

'k Heb niets dan tranen. Kunnen nieuwe tranen heilgen
Dit huis door oude lang ontwijd?
Wat bant de donkerwylge
Weêuwen Wanhoop en Hartespijt?...

Ik zag de zon door tranen,
En de maan is een maan van weenen,
En moede sterren glans-verschenen
Zwermen haar blinde banen...

Zeg wat ik diep hoor als Gods stem
Met uw stem, dat ik 't mag gelooven:
Dat God nog licht heeft boven
Den dag die daalt en keert tot Hem.

[De nacht is bloemestil uit dag gegroeid]

DE NACHT is bloemestil uit dag gegroeid
Als hadt gij nu ge sliapt,
Mijn licht aldagedenken dat me nooit vermoeit,
Heel tot de sterren u verdiept.

Daar zal geen maan zijn in juweelen nacht,
Daar zal geen slaap zijn in mijn oog...
Tusschen gespannen boog en boog
Gaat durend aan de kalme wacht.

'k Heb sterren nooit zoo als geluk gevoeld,
Zoo dicht nabij, zoo veilig ver,
Zoo waar en klaar bedoeld
Om u, mijn eigen witste ster...

Ik heb alleen mijn hand te strekken
Naar de allerschoonste;... 't zachtste zielewoord
Zou veilig over blauwe stiltevloeren trekken
Te kloppen aan Gods hooge poort...

Zoo zeker, zoo onnoodig
Als voor gelukkig kind
Zeggen is overbodig,
Dat hem zijn moeder mint.

[Uit goddlijken gedulde]

UIT GODDLIJKEN gedulde,
Die geeft en nimmer armer wordt,
Wil gracelijk verschulden
Dit schaambekend tekort:

Dat in de schaduwlooze hallen
Van 't zilverenomzuide huis
Naar echo van smarts dorre-blaêrgeruisch
Mijn schuifelschuwe voeten vallen;

Dat maar door mat-albasten wanden,
Waarin zij zelf zich heeft gemuurd,
Van oogen dof en bleeke handen
Ziel haar verrukking vuurt;

Dat stem, haar eenig goed, die zingt te spreken,
In 't slanke streven van den gulden toon
Naar donkren barst voelt snikkend overbreken
Heur broze schoon...

Ik kwam door verre schemerlanden,
Door diepe dalen bladerdicht,
Zag jarenlang als wanklen nachtschijn branden
Dit groot en zuiver licht.

Ik kwam door blinden mist getogen,
En dikwijls brak de stralen draad
Die veilig vanuit minnende oogen
Mijn voeten had gepaad.

De liedren die ik onbegrepen leerde
Eer hart zijn eigen tonen vond,
Waren van u niet; als ze in nachtangst keerden,
Proefde ik hen bitter in mijn mond.

Ik zag de werldlenten rood van purpren lusten
En zomers zwaar van éénjaarsch ooft,
De winters onder wier sneeuwen berusten
Al korte brand lag uitgedoofd.

Als over wijde waatren fluisterwoordde
Uw verre profetie,
Verbruiste in naë branding voor ik hoorde,
De gave melodie.

Het stille hart waaraan mijn dorst zich eerst verzaadde
En dat u zeker wist,
Dacht beter u, in zoetbezonnen list,
Haar kind niet te verraden.

Zoo sta ik voor u arm-in-rijkdom als het liedrenzware
Hart van het schijnverweesde kind
Dat wel zijn moeder in de late donkre jaren,
Maar de open jeugdstem nooit hervindt.

[Verdonkerd lief, ik heb een]

VERDONKERD LIEF, ik heb een woord voor u.

Berg naar de daleschaduw van mijn borst
Uw ooggedoofde hoofd en luister stil
Hoe zuiver dit diepdonker hart in mij
Zijn doffe bloeioctaven meêklopt met
Het sterrenlied dat over u verstraalt.

Zoo eenzaam zijn we in d' ommen nachtedood,
Dat, dichtstbij leven, schijnt de naaste ster -
O al de sterren allen even na!...

En als mijn oogen naar de heemlen gaan,
Zien ze uit die spieglende doorzichtigheid
Zich zoo verdiept en duizendvoudig weêr,
Of daar nachteeuwig, wemel-stilgestold
In vuurkristallen, boven d' afgrond trilt

Dezelfde doodnabije gouden-huivring die
Koelijzig ziel en worteldiep doorsneed,
Toen wij in avondlijke helderheên
En duizeldicht neigen van oog in oog,
Naar onbereikt geluk weerspiegelden
Elkanders ademlooze oneindigheid...

O hoor, wat nimmer dag beluisterde
Maakt ver muziek in stilte van den nacht...

Zijn dit mijn woorden, hartgelegerd lief? -
Woorden die verder dan de sterren gaan,
Dat op d' aetheren deining van één zieleslag
Gods bakenen beefdobbren in den open nacht?

Of waaiezijge' in dauw van klanken tot ons neêr
Geuren van dien eeuwig vrucht-loozen bloei,
Bloemen wier rei van raadselreeksen hangt,
Hart-neigendopen naar de bloemdichte aard,
De zilvren perken vol van 't glooiterras
Met schrik van gulden onbereikbaarheid,
Zoovaak de schaduwzachte hand der Nacht
De wijde hemeltuinen opensluit?

Ik weet der sterren bloeien wel, mijn lief...

Menigen nacht wanneer uw zoete zorg
Om mij en ons dagmoê droomziek geluk
Mijn oogen zond te kussen jongen Slaap,
Het godenkind dat uwe wenken dient,
Nam 'k uit zijn zuivre stilgereede hand
Den vollen, koelgekruiden beker niet,
Maar nachtekort door engen oogegang
Zwermden de bijen der gepeinzen uit
En puurden uit den stralen hemelbloei
Den honing waarvan nog ons liefde leeft...

Maar nu, - o 't zingen van de sterren in den blanken nacht!
Al nader en al luider... Geen ander gerucht
Ver of nabij stoort. Onhoorbaar spoelt tijd
Door eeuwigheids getrouwen... 't Sterrenlied alleen:
Of in de hooge diepten van den zilvren nacht
Stilte met teêre vingerspitsen gleeed
Langs harmonie van zuiverhol gerand kristal...

O, 't donker bloedlied van ons kinderhart
Dat bijna-stil, altijd weêr echo-rees
Naar diepsten toon der wijdmurmlende zee,
Naar wind die huiverruischt door zomerloof,
Zielsmelodie op wier glaszuiv'r akkoord
Al de schoonzeggren van dit donkre zijn
De duistre raadslen zangeklaarden naar

Het lichte nieuwe raadsel van Gods open lach,
Schoonheid die zelve nooit in woorden breekt, -
Is dit haar eindzang, nu ze uit sterren nedersuist?...

Hebt gij het tinkel-even woord verstaan,
De sterrenboodschap, lief, voor u en mij?
Red u, o red u nader aan mijn hart!
De aard stoot ons van zich weg, vervoering rijst
Tot bergen onder ons, den sterren toe...
Hier op de toppen van verrukking, hoor
De droeve heerlijkheid van ons geluk...

Die ander, lief, voor wien gij mij verraadt
Wanneer uw oogen doel-onzeker van mij gaan,
Naar wien uw armen, die mij zaligen,
Reiken uit wanhoop van te groot geluk,
Naar wien te denken gij mij fluisterkust,
De sterrenprins dien gij u weet beloofd, -
Mijn droefverrukte lief, ik ben het zelf...

Wat donkre liefde dan te zoeken daalden we af
Naar dit vreemd duister land van min en dood

En schaamte, blijdst, van lijfbesloten bloed,
Wij toch bestemd elkaër te vinden eens-voor-al?
En waarom bleef ik niet in eigen rijk
U daar te tronen naar uw heerlijkheid,
Noch gij uw zilvern eeuwen door te luisteren
Naar 't zuiver speelwerk van uw godenhart?...

Te laat, te laat! - De nacht stort in geluid!
De maan heft over ons haar bleek verbazen!

[O arm mijn hart dat maar kunt zingen]

O ARM MIJN HART dat maar kunt zingen
Onder de luchtige vluchtige vedelstreken van vreugd,
Wat moet u steeds te zingen dringen
Smart die heugt?

Is dit uw leven: lijden, lijden
Uw lange sprakeloze tijden,
En dan de korte zingende Meien
Nog verschreien? -

O lustige speler,
Die zoo zelden, zoo zelden dit zinggrage hart houdt,
Vreugd, vingervaardige veêrvlugge veêler
Over dit somberheltonig fluweeldonkervolle levende smarthout,

O eens, éénmaal, eer voorgoed de snaar gesprongen is,
In een zacht-heerlijk goddelijk-durig geduld, - o nu!
Speel, speel uit tot al smart volzongen is,
En dan één laatst, zuiver, klinkend lied van u.

[Ook ik was een zoon van koningen]

OOK IK WAS een zoon van koningen,
Eer ik kwam tot u:
Al gaven Gods als slaven in mijn woningen
Voedden mijn haard met vlam tot nu.

En de dag was één hel feest, toen ik kwam gereden
Te zien uw aangezicht;
Ruiters en knechten, blanke banen breedden
Achter me in 't licht.

Rijp vielen mijn bevelen, hoofsche beden
Van een die eischen kan,
Wijl onder stille morgenzon ons troepen streden
Man tegen man.

Met 't klimmen van de zon klom 't zwijgend moorden
In dien vreemdstillen slag,
Zoo stil, dat men aan glazen dagwand hoorde
Tijds stâgen slingerslag.

Maar met den middag hief uw zwellend medelijden
Het blind vizier omhoog;
Over den hemel, over de aarde breidde
Zich de afgrond van uw oog.

Levenden, dooden, allen trok die diepe toover,
 Wolken vervliedend naar zomerzon;
Niets bleef, het licht liep naar u over
 Alsof de nacht begon.

Gij zaagt nieteens van uit uw luister
 Den spotgekroonden man,
Die dreef in waanzin tegen wal van eigen duister
 Zijn steigerende span.

Die nu zal gaan tot vroegere gelijken
 In onbegrepen nood,
Zooals een arm man lacht bij rijken
 Den bittren lach om brood.

Wien werelds wind en eigen wreede vingren tokken
Hartstrengen broos,
Teêrvleezen snaren trillend overtrokken
Zieleklankbodem eindeloos.

[Dit bleeke huis toen ik er meest]

DIT BLEEKE HUIS toen ik er meest van heb gehouden,
Lag diep in dal van zon en groen,
Nu stijgt het staâg in hooge koude, -
Regenseizoen....

De regen striemt en straalt de ruiten
Blind, en weent voor mij:
Geen kan zien vanbuiten
Of ik lach of schrei....

Het moet wel zijn een hart dat treurt,
Pijnlacht naar oude zonnelympathie
Als een die onbestendig neurt
Naar een verloren melodie.

[Toen leek de sneeuw in 't]

TOEN LEEK DE SNEEUW in 't blindendvolle vlokken
Zoo de beloofde koelte die geneest,
Dat uit haar droeve huis mijn ziel is uitgetrokken
Om deel te hebben aan dat witte feest.

Heur waren daglang wind en sneeuw gespelen,
Drie blanke vreugden in omdempte hal,
Een wit gestrook van kussen en krakeelen,
Vluggende voetjes in onhoorbren val.

Maar eindelijk bleef ze alleen; de lieve logen
Der sneeuw lag roerloos, doodverslapen waan,
Met veel omkijken uit noó-scheidende oogen
Was wilde wind naar huis gegaan....

Toen, scherp en eenig, voelde zij den honger steken
Naar diepe, koele rust van ongemengden slaap,
En gaërde gauw de sneeuw tot dichtdekkende deken
En taste ze op tot peel onder koortswarmen slaap.

Eén oogenblik sloeg over haar dichtwakkere oogen
Golvende illusie, de aëm der droomende aard:
Met haar en al haar bloemen slapen mogen
Tot volgend voorjaar en zijn vast geluk bewaard....

In tranen smolt de sneeuw om dat lentwarme wezen,
De doode aard onder haar werd lauw en vocht.
En rillend rees zij in teêr-angstig vreezen
Leven te wekken, dat zij niet te voeden mocht.

Toen stond ze en wist, en zag haar eigen verre winter
Kristallen kroon aan 't eind van diepen zomerlicht;
En groetend evenbeeld brak roode zonneplichter
Door witte westerwolk zijn warmbloedende licht.

[Tusschen verlangen en gemis]

TUSSCHEN VERLANGEN en gemis
Heb ik gestaan:
Ook in mij is opgegaan
Geluks ontvangenis.

Veel liedren zingt verlangen,
Gemis heeft woorden veel, -
Hun ruischeringloop houdt gevangen
Steen stil en eêl.

Zijn licht is dieper en zachter
Dan woorden zijn, -
Het daagt er niet of nacht er
In eigenlichte mijn....

O alles is schemer van droom en slaap
En fluisterzee van nacht, -
Alleen, in eeuwiglichte wacht
Steigert die ééne kaap.

En wordt gemis al nieuw verlangen,
Een stem die klaar naar God mag zingen,
Treed ik de lichte golven van gezangen
Door donkermompelende droomelingen,

Toch zoals ziel omhooggestegen
In drooms verlucht gehalte
Ziet diep en donker onder zich gelegen
Anker van lijfsgestalte,

Zoo weet ik eenig uit dit onbewuste leven
Welks schemerzangdroom naar al dieper nacht gericht is,
Goudenste zelf achtergebleven
Ver waar de kim nog licht is....

Daar is schreien voorhands genoeg en lach
Om wakker te blijven uit den dood,
Maar droom van dood en leven, nacht en dag,
Morgen- en avondrood

Zijn maar aan mij verloren, die uit langen ooggeloken kinderschroom
Eén oogenblik klaar wakker was met God,
En nu slaapwandlend troostemurmel tot
Dit vreezend hart: 't is alles maar een droom.

[Al schoon dat 'k lee]

AL SCHOON DAT 'K LEE
Welde uit één bron,
Den verren horizon
Van blauwe lucht en blauwe zee.

Al schoon dat 'k won
Verglee
Naar blauwen horizon
Van verre lucht en verre zee...

Dat's Schoonheids trouw,
Die gaat, maar altijd keert
Naar hart dat nieuwe blijdschap heeft geleerd.
Zij draagt geen rouw.

Mijn hand is steeds gereed
Tot welkom en vaarwel,
Mijn oog is stil en klaar op haar: het weet
Heur spel.

[Dauw en tranen komen]

DAUW EN TRANEN KOMEN

Met den avond,
Wereldwijd
Ziel en bloemen lavend
Daalt Gods heerlijkheid
Heel de dagbezonden stilte door te droomen.

Altijd vindt de dauw wel
Oopner bloemen
Diepen dorst;
Al wat God durft noemen,
Iedere menscheborst,
Voelt zijn vrede vochten in vlindervaagste vouwsel.

Zon, wier oogeluchter
Fel van boven
Uur aan uur
Schroeide in donker dooven,
Door teêrvocht glazuur
Vleit uw blik van oog tot oog mijn liefde schuchter.

Smart in wereldsch rouwkleed
Bits verwezen,
Droef bespot,
Nu weet ik uw wezen
Voor een kind van God,
Nu van elpen leden schijn in vouw na vouw gleed.

Keer en kom, ik deel u
Alles, 'k nodig
Arm en blij;
Niet veel hebben nodig
Twee zoo droef als wij;
Gaarne leen 'k vannacht uw moe hoofd d'eigen peluw.

Heden moogt gij toeven
Heel den nacht en
Morgen ook,
'k Zal uw voetjes zwachten
In oudlinnen strook,
Raden in het donker elk vluchtigst behoeven.

Zie, mijn huis is ledig;
Het is uwer,
Zoo gij wilt;
Werelds winden luwen er
Diep in bladerstilt',
En zijn schaduw zij uw oogen koel en vredig.

Want uit Vreugde had ik
Al dees jaren
Geenen zoon,
Maar gij zult mij baren
Jongen sterk en schoon,
En om u, om u alleen (nu weet ik 't) bad ik.

Dat kind zal ons saamzijn,
Laat het leven
Uit uw schoot,
Liefdes wijding geven
Tot voorbij den dood,
En Geluk zal toch in 't eind zijn zoete naam zijn.

[Vandat gij zijt daarheen verloren]

VANDAT GIJ ZIJT daarheen verloren,
Is wereld één muziek te hooren.

Klaar over leedverdronken land
Toont klokkezing van d' overkant.

Den langen nacht, den langen dag
Houdt aan die spotveêlende lach

En viert in klankgekoelde wraak
Zijn melodieuze leedvermaak...

Ik weet niet of ik schreien moet
Naar lichte maat van verren voet, -

Of lachen dat bedrogen wereld gaat
De zoete wijs die geen dan ik verstaat.

[Wijkt terzij! wijkt terzij]

WIJKT TERZIJ! wijkt terzij!
Komt mij niet te dicht voorbij,
Gij die iets hebt te verliezen,
Hooft de wuivende oeverbiezen
Waarschuwdeunen windeblij:
Wijkt terzij! wijkt terzij!

Zooals rozige avondwolk
In de koele kimmekolk
Droef en noode vallen laat
Al haar zonontleende pracht
Voor haar lichteloos gelaat
Ingaat in den nacht, -

Neigt gij nimmer veilig over
Mijnen spiegelenden toover,

Aller schijneschoonheid roover,
Willeloos
Trekend al het godgelijke
Van wat vooglen overstrijken,
Roof die zinkt zonder verrijken
Kil en doodsch:

'k Zal u nemen wat gij hebt,
Al de erinring aan den lach
Waarmeê God zijn zielen schept
Tot hun blijden aardschen dag,
Zooals maan de ster omwebt,
Zelf in zonnevloed verebt...

Naakt en ledig zult gij gaan
Meer bezwaard door lichter last,
En uw oogen zullen staan
Dof om donkre smart gekast,
Ondiep leed dat nimmer wast
Tot den zegen van één traan, -
't Lied der zee of 't lied der blaên
Zult gij nimmermeer verstaan,
Feest van zon noch feest van maan
Wachten u als gast.

Nooit in lentelauwe tijden, -
Ziels diepinnigste behoeven, -
Zult gij bloeiend openbreiden
Levens goudbezonden lust;
Nooit in Schoonheids teër herproeven
Bloembewust
Vreugd en lijden
Deugd belijden
Uit de vreë van worteldiepe goderust,

Maar in bleekverzegeld leven
Al uw bloed en warmte geven
Weg aan onbegeerden dood,
Dragen als wrangzoet verlangen
Kind dat zonder lust ontvangen,
Sterfgeboorte wacht in uwen schoot...

Wijkt terzij! wijkt terzij!
Komt mij niet te dicht voorbij,
Gij die iets hebt te verliezen,
Hooft de wuivende oeverbiezen
Waarschuwdeunen windeblij:
Wijkt terzij! wijkt terzij!

[Op blanke heuvlen woon ik nu]

OP BLANKE HEUVLEN woon ik nu,
Al venstren open op het menschenland,
En één eng duister raam naar 't strand
Der eindloosheid van zee en u.

Ik zie door glazen dagen af
Naar 't boosgoedmoedig volk dat bont vertreedt
Langs volle paên zijn vreugd en leed
Van de enge wieg naar 't enge graf.

Maar waar geen vaste wegen zijn,
Waar iedre wind zijn andre baan plaveit,
Van zee wacht ik uit nachteschijn
Uw komst en Gods gestelden tijd.

En droomaanschouw hoe klaarbelicht
Van zeilwit schip dat glijdt door manerust,
Een zachtverwonderd aangezicht
Zich keert naar de onbekende kust, -

Of beefverneem uit stormezwart
En schemerschijn van wielend schuim, hoe noodt
Door veege keel sterfeenzaam hart
Tot laatsten lust van d' éenen dood.

[Op bleekbezonde voeten loopt]

OP BLEEKBEZONDE voeten loopt
Door oogstgeleêgde zomerlanden
Vreemdblonde Herfst, en plukt en sloopt
Met voorkeur van zorgteêre handen
De bloemen welk, de blâren geel en rood
Tot wij van dagelijkschen dood.

Nog klaart de morgenheemlen blauw
De matte glimlach uit haar oogen,
Maar korter zon kan nooit den dauw
Van 't lange nacht-weenwaken drogen,
Dat immer keert in donker duren
Met breeder kring van lichtverlaten uren...

O niet voor mij de hartstochtlauwe dag:
Fletsblonde golving van haar regenzware wrongen! -
Mijn was mijn Zomers goudgebronsde lach,
Met jonge Lente heb ik 't hooge lied gezongen...
Te lang al op dor praalbed ligt te prijck
Arm Zomers zongebalsemd lijk!

'k Haat de valschwarme levenstint
Die nevelspieglen op zijn wangen spreiden,
Zijn doodverstild gelaat waar ik niet wedervind
Die lichte wellen van verblijden,
Zijn oogebronnen die haar vreugde baatten,
Honingpure ernst uit volle harteraten.

Ik wil niet langer met de verren staan
In strakken plicht van klankloos treuren; -
'k Zal niet lachvleiend tot zijn bleeke hoedster gaan,
Dat recht mij als haar gunst gebeure...
Jongwilde smart van ingehouden tranen groot
Verlangt voor zich alleen heur doode bleek en bloot...

Vaart aan door den welkweeën hoon,
Strooit Schoonheids late en overrijpe vruchten,
Schalt door de stilte uw breeden orgeltoon,
Al woeste stormen uit de Westerluchten!
Bouwt in luchterdoovende koningszaal
Brandstapel van den ouden praal!

Heft daar de strakke schoonheid van zijn leden
In vlam van loover dat zichzelf verbrandt,
En vult met rouwmisbaar de breede
Mijlen van zijn vereenzaamd land...
Harts urn staat ledig lang en reinbereid
Waar Zomers asch zij weggeleid...

Hoe lang eer sneeuwen glorie doove en dekk'? -
Ik kan niet weren uit mijn zomeroopen
Woning en killend huisvertrek
De slavenvoeten aangeslopen
Waar goden in den tijd die is geweest
Lachten en dronken hun aldaagsche feest.

Maar diep onder 't geheime luik
Blijft voor den ongeweten morgen
Veilig in zijn koelleemen kruik
Rest van Vreugds ouden wijn geborgen,
Dat ik niet doodarm word' verrast
Door d' eenigzeekren, laatsten hooge-gast.

[Zoo valt in droeve deerlijke]

ZOO VALT IN droeve deerlijke

Schaduwbron

Zichzelven te verheerlijken

De groote gouden zon.

De stralen spelezinken grillig

In tintelbad, -

Weêrdonkre waatren wellen eeuwigwillig

Boven den schat...

O hoe na korte glorie keerend duister

Bitter smaakt! -

Daar is in diepte onpeilbaar door den eevnen luister

Wondere wel geraakt:

Die in den middag door de zwoele schaduw reizen
Waar de straal zonk,
Zij nijgen naar den gladden spiegel, prijzen
Den koelen dronk;

Zij trekken naar de horizonnen allerwegen
Vreemdgesterkt,
Dragen ten dood, ten leven meê d' onzichtbren zegen
Die in hen werkt.

[De zeilen voor den wind]

DE ZEILEN VOOR DEN WIND spreiden zich vleugelwijs.
Het schip gaat ongemoeid zijn avondreis

Naar roode havenbaak door duisterverre
Verstrooide vloten van toplichten, lage sterren.

Zwart blikkerwater licht en zingt diep langs de kiel met vocht gebuis,
Om 't roerelooze roer sproeisprankt het diamanten gruis.

Wij zitten ieder in zijn stillen hoek
Gesloten van elkander. Elk heeft zijn bezoek.

In witten weêrschijn van de nachtvergroote zeilen
Komt krans oogopen aangezichten met mij wijlen.

Zij schrikken of verrassen niet, zoo eigen
Zijn zij. Beminde dood- en levenverren komen zwijgen

Hun vast uur; allen vinden d'eigen glimlach reede
In de vertrouwlijkheid van d' avondvrede.

Zij zitten onbeweeglijk, wiegen even maar uiteen,
Wanneer van d' overplecht een vragend woord komt treên,

Tot antwoord van mij is gegaan met luchten voet
En stappen vriendlijk-onverschillig van gewoontes groet.

[Naakt als ziel tot ziel]

NAAKT ALS ZIEL TOT ZIEL

Kom ik, Zee, tot U.

Aardsche bloesem viel,

En mijn oogen schuw

Voor Uw klaren dag

Dekken zich met eigen bloesem, blanken godgeleenden lach.

Voor den avond heeft

Ziel 't bijzonder kleed;

Heel heur leven weeft

Haar doodswâ gereed,

Maar wat zij ook spon,

Tot U komt ze als die in wolken treedt voor 't aangezicht der zon.

Zij die achter lach
Zich het liefst versteekt,
Soms maar aan den dag
Noode in tranen breekt,
IJlt zoodra gij noodt,
Altijd naakt en altijd lachend tot Uw lustenloozen schoot.

Zee, welk zoet geheim
Weet ik met U saam,
Dat als rijm op rijm,
Als vleinaam op -naam
Op Uw zonneliëd
Ziel met zachte lachen antwoordt, peinst en weet het niet?

Zee, welk wonder ding
Nooit in droom verbeeld
Hel als gouden ring
Uit Uw diepten speelt,
Dat in zekerheid
Ziel het wacht en ledig gaat, en keert weêr even blijd?

Als prinses die wacht
Bruïgom onbekend,
Jongen tijd verlacht
't Luisteroor gewend
Naar der toekomst poort
Uit wier eindelooze stilte zij alleen zijn stappen hoort -

Als een man die vroom
In der schare spot
Zwijgzit of er koom'
Boodschap van zijn god
Die zijn engel zendt
En na lange lange jaren eindelijk zijn kind erkent -

Als een hart dat droef
Zooveel levensasch
In den grond begroef,
Tot de dood hem was
Naast zijn eenzaamheid
Als een stad die laait van leven waar hem woning is bereid -

Als een oog dat nooit
Licht op aarde zag,
Verren dood vermooit
Tot zijn eigen dag,
Wachtend openstaat
Dat de Dood die oogen donkert, zijne breke in dageraad -

Als 't geloof van een
Die zijn lichtsten droom
Donker en alleen
Plantte, een breeden boom
Aan uiterste kust,
Dat de komende eeuwen blij zijn in zijn schaduws groene lust -

Als een kind dat voelt
Meer dan 't ooit verstaat,
Wat eeuwigs bedoelt
Het allicht gelaat
Van de wondre vrouw
Die hem onbegrijpelijk liefheeft in blindbloesemende trouw,

In zoo hoog geloof
Uit der bergen drang,
Door der dalen kloof
Sta 'k waar duinvoorhang
Zich voor U ontsluit,
Eenig aardsch bed waar een ziel zich strekken kan ten voeten uit!

Want als man die wint
Al wat hij begeert,
Maar als 't oude kind
Steeds in droomen keert
Onder moeders dak
Waar zijn jonkheid arm en blij was eer zijn droom in waarheid brak,

Zoo vloeit iedre droom
Dien ziels liefde klaart
Uit vluchtigst aroom
Van al 't schoon der aard,
Door nachtopen sluis
Met Uw eigen eeuwigtrekkend water weg naar U, naar huis.

Zoo, nu 'k doodarm keer
Van mijn wereldsch pad,
Vind ik in U weêr
Heel mijn rijken schat
Naar U weggeleefd,
Moeder, die Uw schoone dooden altijd levend wedergeeft.

Iedere oogehaard,
Iedre hartekool
Aan zijn asch ontgaard,
Waar 'k verkleumd aan school
Op den verren gang,
Slonk, verglom en doofde, en liet mij eenzaam-koud en nachtebang;

Maar al 't vluchtig vuur
Dat mij wreed beloog,
Dat ziel één aardsch uur
In handpalmen woog,
Vonkt in dieper brand
Als haar sterren edelsteenen nu zij breidend u omspant,

Duister kind dat staat
Voor den lichten boog,
Moeder die ik raad,
Van Uw spiegelooog,
En uit oogen lacht
Schemerziel, maar diep en eerlijk als de maanverlaten nacht.

Moeder die mij hoort,
Geef mij 't honingzeem
Van één fluisterwoord
Dat ik met mij neem
Op mijn nieuwe reis
Door de menschevolle landen avondstille bedewijs:

Zeg mij, Zee, wanneer
In der tijden loop, -
Al wat ik begeer:
Zongerijpte hoop, -
Wanneer 'k sterk en vrij
Gaan en komen kan, Uw kind, en lief mag hebben zooals Gij,

Die Uw eeuwen lang
Buiten vrees voor dood,
Zonder hoop of drang
Van kort levens nood
U in schoonheid geeft,
Liefde wier jong-eerste ontroering nog Uw eindloosheid doorbeeft:

Koninklijk-bewust,
Goddelijk-verdwaasd
Keert Gij gulden lust
Zuiverdiep weërkaatst
Naar Uw hooge Zon,
Tot Uw aardsche tranen de aarde zaligen uit hemelbron.

Liefde die niet weet,
Liefde die niet vraagt,
In omhelzing breed
Alle leven draagt,
Ver van waatren zoom
Berg en dalen dekt met groenheid van den diepen levensdroom.

Zuiversterk van vreugd,
Heilighoog van smart,
Klopt in schoonheids deugd
Uw diepdonker hart,
Eeuwge levensvloed,
Door elk levend hart de slagen van zijn zonvervluchtigd bloed.

Beginregels.

AL SCHOON DAT 'K LEE, blz. 97. ALTIJD MOOGT GIJ SCHOON ZIJN, blz. 13.

DAT 'K U DIT ZINGEN KON, blz. 50. DAUW EN TRANEN KOMEN, blz. 99. DE DAG STAAT ALS EEN MAAL BEREID, blz. 70. DE LANDEN LIGGEN ZALIGWIT, blz. 8. DE LICHTE MAAN WANDELT ALLEEN, blz. 10. DE NACHT IS BLOEMESTIL UIT DAG GEGROEID, blz. 73. DE ZEILEN VOOR DEN WIND SPREIDEN ZICH VLEUGELWIJS, blz. 115. DE ZON HEEFT ALLES GOEDGEMAAKT, blz. 35. DE ZON IS TUSSENEN DE WOLKEN ZOO ZILVER, blz. 1. DIE U WEL VAN DEN HEMEL WEET, blz. 65. DIT BLEEKE HUIS TOEN IK ER MEEST VAN HEB GEHOUDEN, blz. 89.

HAAR HART IS EEN KIND VAN DEN DAG, blz. 17. HOE SCHIJNT VAN AVONDSTRAND, blz. 61. HOE WERD TOT LICHT DIEP IN UW OOGEN, blz. 47. HOE ZULLEN OOIT MIJN OOGEN BOETEN, blz. 71.

IK DENK ALDOOR AAN ROZEN, blz. 43. IN HOOGHE BERGESTILTE, blz. 22.

NAAKT ALS ZIEL TOT ZIEL, blz. 118. NEEM MIJN HAND EN WAAK, KIND, blz. 3. NIMMER, NIMMERMEER EN, blz. 38. NU MOET GIJ WEL BEMINNEN WILLEN, blz.

19. NU TRILT OP OUDBEKENDE PADEN, blz. 53.

O ARM MIJN HART DAT MAAR KUNT ZINGEN, blz. 83. O ELKEN DAG BEGINNEN, blz. 41. O KOM NIET NADER, NADER, blz. 15. O LAND VAN BERGEN, IN WAT DRANG NAAR VREUGDE, blz. 28. OOK IK WAS EEN ZOON VAN KONINGEN, blz. 85. OP BLANKE HEUVLEN WOON IK NU, blz. 107. OP BLEEKBEZONDE VOETEN LOOPT, blz. 109. O ZON, LEER MIJ UW KUSSEN, blz. 10.

TOEN LEEK DE SNEEUW IN 'T BLINDENDVOLLE VLOKKEN, blz. 90. TUSSEN NACHT EN DAG, blz. 63. TUSSEN VERLANGEN EN GEMIS, blz. 93.

UIT DIEPEN MAANDENSTILLEN DROOM VAN U, blz. 67. UIT GODDLIJKEN GEDULDE, blz. 75. UREN LAAT EN LATER, blz. 25. UW OGEN WAREN ER NIET, blz. 33.

VANDAT GIJ ZIJT DAARHEEN VERLOREN, blz. 103. VERDONKERD LIEF, IK HEB EEN WOORD VOOR U, blz. 78.

WAT HANGT GE, EEN ANGSTIG KIND, blz. 45. WIJKT TERZIJ, WIJKT TERZIJ, blz. 104.

ZOO VALT IN DROEVE DEERLIJKE, blz. 113.